

คำวินิจฉัยของ นายสุจินดา ยงสุนทร ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๑/๒๕๕๕

วันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพลังเกษตรกร

ความเป็นมา

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญโดยหนังสือ ที่ ลต ๐๐๐๔/๓๖๓ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพลังเกษตรกร คำร้องดังกล่าวระบุว่า “นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคพลังเกษตรกรเป็นพรรคการเมือง ตั้งแต่วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๓ ซึ่งภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน คือ ภายในวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๔ นับแต่วันที่ นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคพลังเกษตรกรจะต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาค และจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ตามนัยมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่าเมื่อครบกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันดังกล่าวข้างต้น พรรคพลังเกษตรกรไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ จึงมีเหตุที่นายทะเบียนการเมืองต้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาสั่งให้ยุบพรรคพลังเกษตรกรตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

“...จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพลังเกษตรกรตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง”

ศาลรัฐธรรมนูญได้แจ้งให้หัวหน้าพรรคพลังเกษตรกรทราบ และให้ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา แต่พรรคพลังเกษตรกรก็ได้ชี้แจงแต่อย่างใด

ต่อมาศาลรัฐธรรมนูญได้อาศัยอำนาจตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓ มีประกาศศาลรัฐธรรมนูญ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ ให้นายถาวร คะโยธา รองหัวหน้าพรรคปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าพรรค ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาต่อศาลรัฐธรรมนูญ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันประกาศ แต่จนถึงขณะนี้พรรคพลังเกษตรกรก็ได้ดำเนินการตามประกาศดังกล่าว

คำวินิจฉัย

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพลังเกษตรกรตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง เนื่องจากปรากฏต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่าพรรคเกษตรกรไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว คือ ภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันจดทะเบียนจัดตั้งพรรคพรรคจะต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา

ในการตรวจสอบว่ามีเหตุตามที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกล่าวอ้างเกิดขึ้นกับพรรคพลังเกษตรกรหรือไม่ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้พยายามติดต่อกับพรรคพลังเกษตรกรทั้งโดยหนังสือและโดยทางโทรศัพท์หลายครั้งเพื่อให้พรรคยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาแต่ได้รับเพียงคำมั่นว่าพรรคจะทำหนังสือมายื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญโดยไม่ขอคัดค้านการยุบพรรคพลังเกษตรกร จนบัดนี้ศาลรัฐธรรมนูญก็ยังไม่ได้รับคำชี้แจงใดๆ จากพรรคพลังเกษตรกร นอกจากคำตอบด้วยวาจาว่าไม่ขอคัดค้านการยุบพรรคซึ่งเท่ากับเป็นการยอมรับโดยปริยายว่าพรรคมิได้ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕

พิจารณาจากข้อเท็จจริงตามที่กล่าวแล้วเห็นว่า มีเหตุตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ เกิดขึ้นกับพรรคพลังเกษตรกรจริงตามที่นายทะเบียนพรรคการเมืองอ้าง จึงชอบที่ศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำสั่งให้ยุบพรรคพลังเกษตรกรตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

นายสุจินดา ยงสุนทร

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ